

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „A“ SKUNDO**

2026 m. rugsėjo 3 d. Nr. S-2026/197 (7-2026/140)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Kristinos Jakštienės, Raimondos Juodkaitės (pranešėja), išnagrinėjo uždarnosios akcinės bendrovės „A“ (toliau – Pareiškėja) 2026-06-19 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2026-06-11 sprendimo Nr. (21.222 Mr) FR0682-139 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjos atstovas advokatas B. B. ir Inspekcijos atstovas C. C. 2026-08-11 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja nesutinka su Sprendimu, kuriuo: (1) patvirtintas Inspekcijos 2026-05-21 patikrinimo aktas Nr. (21.222 Mr) FR0680-216 (toliau – Patikrinimo aktas) ir papildomai apskaičiuotas 34 364 Eur pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), (2) apskaičiuoti 1 800,79 Eur PVM delspinigiai, (3) sustabdytas PVM baudos skyrimas, ir prašo jį panaikinti.

Skunde nurodė, kad kilusio ginčo prigimtis yra visuotinai paplitusi ydinga ir nesąžininga praktika, kai mokesčių administratorius formaliai kvestionuoja bei trukdo sąžiningiems ūkio subjektams pasinaudoti teise į PVM atskaitą. Manė, jog piktybiškai yra neigiamas PVM neutralumo principas ir atsisakoma pripažinti, kad PVM atskaita yra siejama su ketinimais, o ne faktiškai jau įvykusiais pardavimais.

Teigė, kad Inspekcija, neatsižvelgdama į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) suformuotus išaiškinimus, formaliais ir reikšmės neturinčiais motyvais kvestionavo Pareiškėjos PVM atskaitą ir dėl to atsisakė leisti perimti trečiojo asmens – uždarnosios akcinės bendrovės „B“ (toliau – Bendrovė) PVM nepriemoką. Nurodė, kad Bendrovės PVM nepriemoka yra susidariusi ne dėl sukčiavimo ar išankstinio ketinimo nesumokėti PVM, o todėl, kad mokesčių administratorius nesąžiningai, biurokatiškai ir neteisėtai trukdė Pareiškėjai pasinaudoti savo teise į PVM atskaitą. Piktybiškai neigiant PVM neutralumo principą, nesudėtinga atrasti formalių priekabių dėl PVM atskaitos ir reikalauti nelogiškų veiksmų (pvz., dokumentų apie ketinamą gauti naudą ar pastangas parduoti turtą, kai nuo turto įgijimo yra praėjęs minimalus laiko tarpas).

Skunde nurodoma, jog ginčo nėra dėl Inspekcijos cituotų teisės aktų ir nacionalinės teismų praktikos išaiškinimų. Problema kilo dėl to, kad mokesčių administratorius cituojamų taisyklių praktikoje netaiko, o jo sprendimai tiesiogiai oponuoja tiems patiems teismų išaiškinimams.

Pareiškėja sutiko, kad šio ginčo esmė yra tai, ar PVM sukčiavimas 2025-09-05 nekilnojamojo turto perleidimo sandoryje apskritai vyko ir ar būtent Pareiškėja dalyvavo sukčiaujant PVM srityje.

Nurodė, kad mokesčių administratorius tariamą sukčiavimą įrodinėja Pareiškėjos ir Bendrovės susietumu per akcininką ir vadovą. Ginčo nėra, kad Pareiškėja ir Bendrovė yra susijusios. Tačiau manė, kad įmonių susietumas nėra PVM sukčiavimas pats savaime, todėl įmonių susietumo įrodinėjimas šiame ginče (kai sandoriai yra realūs ir aiškūs) neturi reikšmės. Pareiškėjos vertinimu, reikšmingi yra konkretūs veiksmai ar jų neatlikimas, o ne tai, kaip stipriai viena įmonė susijusi su kita.

Teigė, kad Inspekcija nepagrįstai sutapatina įmonės vadovą su įmone, neatskiria įmonės turto nuo fizinio asmens. Teiginiai, kad po 2025-09-05 sandorio turtas tariamai išliko valdomas to paties asmens D. D. (toliau – D. D.), yra teisiškai klaidingi ir neturi motyvacinės esmės. Tokio pobūdžio argumentai galėtų būti reikšmingi, esant fiktyviems sandoriams su priedangos bendrovėmis.

Pareiškėja, remdamasi ESTT praktika¹, padarė išvadą, kad mokesčių administratoriaus motyvai apie įmonių susietumą ir teisiškai klaidingas fizinio asmens tapatinimas su įmone yra nepagrįstas ir pats savaime neįrodo nei šalių nesąžiningumo, nei sukčiavimo PVM srityje. Manė, kad šiame kontekste, remiantis ESTT taisyklėmis, reikšminga taikyti ir nesusijusių bendrovių testą, t. y. jeigu analogiškais aplinkybėmis bei sąlygomis PVM atskaita nebūtų neigiama nesusijusioms bendrovėms, ji neturėtų būti neigiama ir susijusioms bendrovėms. Mokestinė praktika neturėtų būti plėtojama ta kryptimi, kai susijusios bendrovės būtų laikomos atsakingomis be kaltės ar būtų sudaromos sąlygos mokestinių nepriemokų perkėlimams.

Teigė, kad sutinkamai su ESTT išaiškinimais, vien tas faktas, kad PVM vis dar nėra sumokėtas į valstybės biudžetą, yra nepagrįstai sutapatinamas su sukčiavimu PVM srityje. Mokesčių administratorius nepagrįstai nenagrinėja PVM nepriemokos susidarymo momento, priežasčių, nepriemokos turėtojo ir Pareiškėjos veiksmų, dengiant nepriemoką.

Skunde nurodoma, kad Inspekcija teigė, jog D. D. tariamai nesiėmė veiksmų padengti / sumažinti Bendrovės mokestinę nepriemoką. Mokesčių administratorius tokiu motyvu vėlgi nepagrįstai sutapatina įmonę su fiziniu asmeniu. Teisės aktai nenumato fiziniam asmeniui pareigos dėti pastangas dėl vienokių ar kitokių įmonės prievolių dengimo. Įmonė yra savarankiškas ribotos atsakomybės juridinis asmuo, kuris savo prievolės privalo vykdyti savarankiškai.

Nesutiko su Inspekcijos pozicija, kad nebuvo dedamos pastangos padengti PVM nepriemoką. Pareiškėja teikė prašymą perimti Bendrovės PVM mokestinę nepriemoką ir ją įskaityti su savo turima PVM atskaita. Pabrėžė, kad Pareiškėjos PVM atskaita susidarė būtent iš 2025-09-05 sandorio su Bendrove.

Pareiškėjos teigimu, iš pateikto klausimyno ir jos atsakymų matyti, kad buvo atsakyta į pateiktus klausimus ir Inspekcijai pateikti visi prašyti duomenys. Tikroji mokesčių administratoriaus neigiamo sprendimo priežastis yra nesąžiningas ir nepagrįstas PVM neutralumo principo neigimas ir atsisakymas pripažinti teisę į PVM atskaitą.

Pareiškėjos vertinimu, nėra jokių abejonių, kad Pareiškėja turėjo teisę į PVM atskaitą iš 2025-09-05 nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sandorio su Bendrove. Todėl mokesčių administratorius nepagrįstai atsisakė leisti perimti Bendrovės mokestinę nepriemoką ir sumokėti PVM į valstybės biudžetą. Būtent šis akivaizdžiai nepagrįstas Inspekcijos sprendimas ir nulėmė tai, kad šiuo metu Bendrovė dar nėra padengusi savo mokestinės PVM nepriemokos.

¹ Sprendimai: byloje C-324/11 (*Gábor Tóth*), byloje C-131/13 ir C-164/13 (*Italmoda*), byloje C-80/11 (*Mahagében*);

Manė, jog visiškai nelogiška mokesčių administratoriaus pozicija, kad Pareiškėja, kuri realiai ir faktiškai turima savo PVM atskaita netgi du kartus prašė padengti Bendrovės PVM nepriemoką, laikoma sukčiaujančia PVM srityje. Pasak Pareiškėjos, pirmiau išdėstyti faktai objektyviai paneigia Inspekcijos išvadas apie tariamą išankstinį ketinimą nesumokėti PVM ar sukčiavimą PVM srityje.

Skunde atkreipiamas dėmesys į tai, kad pagal specifines bylos aplinkybes yra privaloma nustatyti momentą, kuriuo Pareiškėja tariamai pradeda sukčiauti PVM srityje. Sukčiavimo momentas yra ypatingai reikšmingas, nes jį ignoruojant, teisė į PVM atskaitą būtų neigiama be kaltės ir ESTT išaiškinimams prieštaraujančiais principais. Objektyviai nagrinėjant šį ginčą, privalu pripažinti du objektyvius faktus – Pareiškėja įgijo teisę į PVM atskaitą iš 2025-09-05 sandorio ir prašė šia savo turima atskaita padengti Bendrovės PVM nepriemoką. Remiantis ESTT išaiškinimais, teisė į PVM atskaitą gali būti paneigiama ne tuo atveju, kai PVM yra nesumokamas, o tuo atveju, kai teisė į PVM atskaitą ketinantis pasinaudoti asmuo sukčiauja ar žino apie kontrahento sukčiavimą. Pareiškėjos įsitikinimu, jeigu mokesčių mokėtojas nesukčiauja tuo momentu, kada jis įgyja teisę į PVM atskaitą, jis negali būti laikomas sukčiaujančiu ir vėliau bei vien dėl to, kad PVM į valstybės biudžetą nėra sumokamas.

Inspekcija skundžiamame sprendime nurodė, kad Pareiškėja pažeidė Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (toliau – PVMĮ) 58 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 64 straipsnio 9 dalies 1 punkto, 86 straipsnio nuostatas, nes, įsigydama nekilnojamąjį turtą iš susijusios Bendrovės, 2025 m. rugsėjo mėn. pirkimo PVM įtraukdama į atskaitą, žinodama (turėdama galimybę žinoti), jog pardavėjas – Bendrovė – mokėtino PVM į biudžetą nesumokės, elgėsi nesąžiningai, todėl praranda teisę į 34 364 Eur PVM atskaitą.

Mokesčių administratorius nustatė, kad dalis (34 364 Eur) Bendrovės PVM nepriemokos susidarė dėl 2025 m. rugsėjo mėn. vykdyto nekilnojamojo turto pardavimo sandorio susijusiai Pareiškėjai, kai Bendrovė PVM į valstybės biudžetą nesumokėjo.

Sprendime nurodoma, jog mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėja 2025-09-05 iš Bendrovės įsigijo keturis žemės sklypus adresu: (duomenys neskelbtini), ir žemės sklypą su pastatu – gyvenamuoju namu bei stogine adresu: (duomenys neskelbtini), už 163 636,36 Eur ir 34 363,64 Eur PVM, iš viso 198 000 Eur. 2025-09-05 nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sutartį tiek pardavėjo (Bendrovės), tiek pirkėjo (Pareiškėjos) vardu pasirašė tas pats asmuo – D. D.

Nurodoma, jog Inspekcija nustatė, kad 2025-09-05 nekilnojamojo turto pardavimo sandorio metu Bendrovė nebuvo įregistruota PVM mokėtoja, nes iš PVM mokėtojų registro buvo išregistruota nuo 2025-06-11 ir pakartotinai įregistruota tik nuo 2025-11-06. Bendrovė išrašė PVM sąskaitą faktūrą ir nuo sandorio vertės apskaičiavo mokėtiną PVM, kuris deklaruotas Pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM apyskaitoje (forma FR0608) už 2025 m. rugsėjo mėn. Pareiškėja 2025 m. rugsėjo mėn. PVM deklaracijoje (forma FR0600) deklaravo 34 364 Eur atskaitomo pirkimo PVM nuo įsigytų žemės sklypų ir gyvenamojo namo 163 636 Eur apmokestinamosios vertės. Pareiškėja už 2025-09-05 įsigytą nekilnojamąjį turtą (žemės sklypus, gyvenamąjį namą) su Bendrove atsiskaitė 198 000 Eur pinigėmis lėšomis, iš jų: 184 000 Eur gautomis iš D. D.. Mokesčių administratorius nustatė piniginių lėšų judėjimo schemą: Bendrovė → D. D. → Pareiškėja → Bendrovė, kai tos pačios arba analogiškos lėšų sumos trumpais laiko intervalais cirkuliavo tarp susijusių subjektų. Inspekcija, įvertinusi piniginių lėšų judėjimo chronologiją, nustatė, kad Pareiškėjai atsiskaityti už nekilnojamąjį turtą faktiškai buvo naudojamos pačios Bendrovės anksčiau gautos lėšos už nekilnojamojo turto pardavimus.

Inspekcija padarė išvadą, kad Bendrovės ir Pareiškėjos vadovas ir akcininkas D. D., žinodamas, kad Bendrovė už parduotą Pareiškėjai nekilnojamąjį turtą turi PVM nepriemoką valstybės biudžetui, nedėjo pastangų PVM nepriemokai padengti / sumažinti; Bendrovei gavus pinigines lėšas į banko sąskaitas už parduotą nekilnojamąjį turtą, lėšos panaudotos išmokėti vadovui ir akcininkui D. D.; taip pat lėšos už nesusijusiems fiziniams asmenims parduotą nekilnojamąjį turtą, šių fizinių asmenų buvo pervestos Bendrovės kreditui dengti, o ne susidariusiai PVM nepriemokai sumokėti į valstybės biudžetą.

Inspekcija, remdamasi ESTT² ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT)³ praktika, įvertinusi nekilnojamojo turto perleidimo–įsigijimo sandorio pobūdį, turinį, sudarymo priežastis, ekonominį kontekstą, Pareiškėjos ir Bendrovės veiksmus, vykdytą piniginių lėšų judėjimo schemą tarp susijusių asmenų, padarė išvadą, kad nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sandoris tarp Pareiškėjos ir Bendrovės neatitiko ekonominės logikos ir Pareiškėja, atskaičiusi pirkimo PVM, elgėsi nesąžiningai, nes žinojo / galėjo žinoti, kad nekilnojamojo turto pardavėjas – Bendrovė – dalyvauja sandoryje sukčiaujant ir PVM nesumokės. Šią išvadą, pasak Inspekcijos, pagrindžia šios aplinkybės:

1) nekilnojamasis turtas po 2025-09-05 pirkimo–pardavimo sandorio išliko valdomas to paties asmens (naudos gavėjas – D. D.);

2) Bendrovė po 2025 m. rugsėjo mėn. nekilnojamojo turto pardavimo Pareiškėjai ir kt. fiziniams asmenims – nekilnojamojo turto nebeturi;

3) Bendrovė nuo 2021-05-18 įregistravimo PVM mokėtoja, 2021-05-18–2025-06-11 laikotarpiu būdama PVM mokėtoja, pateiktose PVM deklaracijose (forma FR0600) pardavimų nedeklaravo;

4) Pareiškėja su Bendrove laikomos susijusiais asmenimis pagal PVMĮ 2 straipsnio 31 dalies 16 punktą, nes abiejų įmonių akcijas valdė D. D.. Nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sandorio tarp Pareiškėjos ir Bendrovės metu (2025-09-05) abiejų įmonių vadovas, „Mano VMI“ atstovas buvo tas pats asmuo – D. D.;

5) Pareiškėja finansinėje apskaitoje apskaitė Bendrovės vardu 2025-09-05 išrašytą PVM sąskaitą faktūrą Nr. (duomenys neskelbtini)-003 apmokestinamosios vertės 163 636,36 Eur, 34 363,64 Eur PVM, iš viso 198 000 Eur; pateiktoje PVM deklaracijoje (forma FR0600) už 2025 m. rugsėjo mėn. deklaravo 34 364 Eur atskaitomo pirkimo PVM; Bendrovė nuo Pareiškėjai parduoto nekilnojamojo turto PVM apmokestinamą sandorį ir mokėtiną PVM deklaravo pateiktoje Pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino PVM apyskaitoje (forma FR0608) už 2025 m. 09 mėn., tačiau mokėtino PVM į valstybės biudžetą nesumokėjo;

6) pagal 2025-09-05 nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sutartį, į kainą įskaičiuoti visi (tiek tiesioginiai, tiek netiesioginiai) pardavėjo (Bendrovės) mokėtini mokesčiai, kurie yra taikomi ir susiję su turto pardavimu, tačiau Bendrovė apskaičiuoto ir deklaruoto apyskaitoje (forma FR0608) už 2025 m. rugsėjo mėn. 34 364 Eur mokėtino PVM nesumokėjo į valstybės biudžetą, nors turėjo galimybę sumokėti PVM iš į banko sąskaitą gautų lėšų;

7) Bendrovės vadovas ir akcininkas D. D., kuris yra ir Pareiškėjos vadovas ir akcininkas bei abiejų įmonių „Mano VMI“ atstovas, žinodamas, kad už parduotą Pareiškėjai nekilnojamąjį turtą Bendrovė turi PVM nepriemoką valstybės biudžetui, nedėjo pastangų PVM nepriemokai padengti / sumažinti. Nurodė, jog nors Bendrovė teikė Inspekcijai prašymus duoti sutikimą Pareiškėjai perimti nepriemoką, tačiau Pareiškėja šių prašymų pagrįstumo vertinimo metu nepateikė mokesčių administratoriaus nurodytų pateikti dokumentų. Bendrovė taip pat neteikė Inspekcijai prašymo sudaryti mokestinės paskolos sutartį;

² sprendimas sujungtose bylose C-439/04 ir C-440/04 (*Axel Kittel ir Recolta Recycling*);

³ 2019-12-18 nutartis adm. byloje Nr. A-276-602/2019, 2013-02-05 nutartis adm. byloje Nr. A-602-705/2013, 2013-02-11 nutartis adm. byloje Nr. A602-133/2013.

8) Bendrovė už parduotą nekilnojamąjį turtą 2025-08-18–2025-09-18 laikotarpiu gavo 16 000 Eur iš E. E., 14 000 Eur – iš Pareiškėjos, 27 000 Eur – iš fizinio asmens ir tai buvo pradinis lėšų šaltinis, nuo kurio prasidėjo piniginių lėšų pervedimo grandinė: Bendrovė → D. D. → Pareiškėja → Bendrovė. Gavusi šias lėšas tomis pačiomis dienomis, kelių valandų skirtumu, Bendrovė pervesdavo lėšas D. D., jis pervesdavo Pareiškėjai, pastaroji – Bendrovei. Nustatyta atsiskaitymų seka neturėjo savarankiško ekonominio tikslo, susijusio su nekilnojamojo turto įsigijimo finansavimu ar Bendrovės veiklos vykdymu. Lėšų judėjimas tarp susijusių asmenų faktiškai sudarė sąlygas Pareiškėjai atsiskaityti už įsigytą nekilnojamąjį turtą, panaudojant pačios Bendrovės anksčiau gautas lėšas;

9) Bendrovė, žinodama, kad turi neįvykdytą PVM prievolę, net ir turėdama realią galimybę (gavusi piniginių lėšų į banko sąskaitas) sumokėti mokėtiną PVM, to nepadarė, pirmenybę teikė atlikti mokėjimus D. D. ir kooperatinei bendrovei „Pilies“ kredito unija, tuo pažeisdama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.930¹ nuostatas. Todėl toks elgesys vertinamas kaip sukčiavimas PVM srityje;

10) D. D., dalyvaudamas tiek Pareiškėjos, tiek Bendrovės veikloje, žinojo / turėjo galimybę žinoti tiek apie Bendrovės vykdomas finansines operacijas banko sąskaitose, sąskaitos likučius, tiek, kad Bendrovė nebeturi / neturės nekilnojamojo turto ar kito turto, iš kurio būtų galima išieškoti įsiskolinimą valstybės biudžetui, tačiau tokiu būdu padės Pareiškėjai suformuoti PVM atskaitą.

Inspekcija konstatavo, kad nagrinėjamu atveju nustatyti ne tik mokesčių vengimo, bet ir sukčiavimo PVM srityje požymiai, pasireiškę sąmoningu mokestinių prievolių nevykdymu, lėšų nukreipimu ne mokestinėms prievolėms vykdyti, bei veiksmais, dėl kurių buvo apsunkintas mokestinės nepriemokos išieškojimas.

Inspekcija, nustatydama, ar Pareiškėja žinojo arba turėjo žinoti, kad dalyvauja sandoryje, susijusiame su sukčiavimu PVM srityje, reikšminga aplinkybė laikė tai, kad tiek Bendrovės, tiek Pareiškėjos veiklą faktiškai valdė tas pats asmuo – D. D., kuris sandorio sudarymo ir vykdymo metu buvo abiejų įmonių akcininkas, vadovas ir „Mano VMI“ atstovas, todėl disponavo informacija apie Bendrovės mokestines prievoles, deklaruotą mokėtiną PVM, banko sąskaitų likučius, gaunamas lėšas už parduotą nekilnojamąjį turtą, šių lėšų panaudojimą bei Bendrovės turtinę padėtį po nekilnojamojo turto perleidimo.

Nurodė, jog atsižvelgiant į tai, kad D. D. kontroliavo abiejų įmonių veiklą ir priėmė sprendimus dėl jų finansinių operacijų, Pareiškėja negalėjo būti laikoma nuo Bendrovės veiklos aplinkybių atsieta ar apie jas nežinojusia sandorio šalimi. Todėl konstatavo, kad Pareiškėja žinojo arba bent jau turėjo žinoti, jog, įsigydama nekilnojamąjį turtą ir įtraukdama pirkimo PVM į atskaitą, dalyvauja sandoryje, susijusiame su Bendrovės vykdomu sukčiavimu PVM srityje. Bendrovės ir Pareiškėjos vadovas bei akcininkas D. D., žinodamas, kad Bendrovė už parduotą Pareiškėjai nekilnojamąjį turtą turi PVM nepriemoką valstybės biudžetui, nedėjo pastangų PVM nepriemokai padengti / sumažinti, t. y. Bendrovė teikė Inspekcijai prašymus duoti sutikimą Pareiškėjai perimti nepriemoką, tačiau Inspekcijai siekiant įsitikinti skolos perėmėjo (Pareiškėjos) mokesčio permokos (skirtumo) susidarymo pagrįstumu, Pareiškėja nepateikė Inspekcijai dokumentų; Bendrovė taip pat neteikė Inspekcijai prašymo sudaryti mokestinės paskolos sutartį; Bendrovė, gavusi pinigines lėšas į banko sąskaitas už parduotą nekilnojamąjį turtą, panaudojo šias lėšas išmokėti vadovui ir akcininkui D. D. bei nepateikė paskolos sutarties ir ar kitų dokumentų, kurie pagrįstų pinigų išmokėjimą, taip pat lėšos už nesusijusiems fiziniams asmenims parduotą nekilnojamąjį turtą, šių fizinių asmenų buvo pervestos Bendrovei kredito dengimui, o ne PVM prievolėms padengti.

Apibendrinama Inspekcija konstatavo, kad Pareiškėja žinojo Bendrovės veiklos aplinkybes bei aplinkybes, susijusias su Bendrovės finansinėmis galimybėmis sumokėti į biudžetą pardavimo PVM, todėl atskaičiusi 34 364 Eur pirkimo PVM elgėsi nesąžiningai, nes

žinojo / turėjo galimybę žinoti, jog Bendrovė, nemokėdama PVM į biudžetą, sukčiavo PVM srityje, t. y. kad dalyvauja sandoryje, susijusiame su sukčiavimu PVM srityje, todėl praranda teisę į pirkimo PVM atskaitą.

Inspekcija, vadovaudamasi PVMĮ 123 straipsnio 1 dalies bei Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 96 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 97 straipsnio 2 dalies, 98 straipsnio ir 99 straipsnio nuostatomis, nuo patikrinimo metu papildomai apskaičiuotos 34 364 Eur PVM sumos, apskaičiavo Pareiškėjai 1 800,79 Eur PVM delspinigius.

Skundžiamame sprendime nurodyta, jog atsižvelgiant į tai, kad Inspekcija 2026-06-04 raštu Pareiškėjos mokestinio patikrinimo medžiagą, susijusią su galimai Pareiškėjos padaryta nusikalstama veika, perdavė Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, vadovaujantis MAĮ 132 straipsnio 4 dalimi, baudos skyrimas sustabdomas. Remiantis MAĮ 132 straipsnio 5 dalimi, ikiteisminio tyrimo įstaigai, prokurorui ar teismui priėmus sprendimą dėl Pareiškėjos patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, jos kaltės ir nubaudoimo pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą ir šiam sprendimui įsiteisėjus, mokesčių administratorius per 30 dienų nuo pastarojo sprendimo gavimo dienos atnaujins baudos skyrimą.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos skundas atmestinas, ginčijamas Inspekcijos Sprendimas tvirtintinas.

Mokestinis ginčas byloje kilo dėl Pareiškėjai papildomai apskaičiuoto 34 364 Eur PVM ir 1 800,79 Eur PVM delspinigių, mokesčių administratoriui nepripažinus jos teisės į pirkimo PVM atskaitą pagal Bendrovės išrašytą 2025-09-05 PVM sąskaitą faktūrą Nr. (duomenys neskelbtini)-003 už įsigytą nekilnojamąjį turtą pagal 2025-09-05 pirkimo–pardavimo sutartį ir konstatavus, jog Pareiškėja žinojo / galėjo žinoti, kad dalyvauja sandoryje, susijusiame su sukčiavimu PVM srityje.

Pareiškėja nesutinka su Inspekcijos Sprendimo išvadomis ir skunde Komisijai nurodė bei Pareiškėjos atstovas posėdžio Komisijoje metu akcentavo, jog Pareiškėja įgijo teisę į PVM atskaitą iš 2025-09-05 sandorio su Bendrove ir prašė mokesčių administratoriaus šia savo turima atskaita padengti Bendrovės PVM nepriemoką. Pareiškėjos teigimu, jeigu mokesčių mokėtojas nesukčiauja tuo momentu, kai jis įgyja teisę į PVM atskaitą, jis negali būti laikomas sukčiaujančiu ir vėliau ir vien dėl to, kad PVM į valstybės biudžetą nėra sumokamas. Pabrėžė, kad Pareiškėja realiai ir faktiškai turima savo PVM atskaita netgi du kartus prašė padengti Bendrovės PVM nepriemoką, todėl ji negali būti laikoma sukčiaujančia PVM srityje. Teigė, jog Bendrovės PVM nepriemoką yra susidariusi ne dėl sukčiavimo ar išankstinio ketinimo nesumokėti PVM, o todėl, kad mokesčių administratorius nesažiningai, biurokatiškai ir neteisėtai trukdė Pareiškėjai pasinaudoti savo teise į PVM atskaitą.

Byloje nustatyta, kad Pareiškėja pagal 2025-09-05 pirkimo–pardavimo sutartį įsigijo iš Bendrovės 4 žemės sklypus, esančius (duomenys neskelbtini)., po 1 Eur už žemės sklypą, ir žemės sklypą bei pastatą – gyvenamąjį namą, esančius (duomenys neskelbtini), už 197 996 Eur, iš viso už 198 000 Eur.

Pareiškėja finansinėje apskaitoje apskaitė Bendrovės vardu 2025-09-05 išrašytą PVM sąskaitą faktūrą Nr. (duomenys neskelbtini)-003 apmokestinamosios vertės – 163 636,36 Eur ir 34 363,64 Eur PVM, iš viso 198 000 Eur už minėta pirkimo–pardavimo sutartimi įsigytą nekilnojamąjį turtą.

Pareiškėja pateiktoje pirminėje (2025-10-29) ir patikslintoje (2026-03-04) PVM deklaracijoje (forma FR0600) už 2025 m. rugsėjo mėn. nuo įsigytų žemės sklypų ir gyvenamojo

namo apmokestinamosios vertės (163 636 Eur) deklaravo 34 364 Eur atskaitomo pirkimo PVM.

Byloje taip pat nustatyta, jog Bendrovė pateikė mokesčių administratoriui 2025-10-30 prašymą ir 2025-12-01 prašymą duoti sutikimą Pareiškėjai perimti 34 364 Eur PVM mokestinę nepriemoką. Tačiau Inspekcija sprendimais dėl mokestinės nepriemokos perėmimo (2025-11-28 Nr. (23.21-08 E) 324-37572 ir 2025-12-17 Nr. (23.21-08 E) 324-39214) nusprendė netenkinti Bendrovės prašymų ir nesutiko, kad Bendrovės 34 363,64 Eur mokestinę nepriemoką perimtų Pareiškėja, nes šių prašymų pagrįstumo vertinimo metu Pareiškėja nepateikė mokesčių administratoriaus nurodytų pateikti dokumentų. Byloje nėra duomenų, kad minėti Inspekcijos sprendimai dėl mokestinės nepriemokos perėmimo būtų apskūsti Lietuvos administracinių ginčų komisijai ar Regionų administraciniam teismui. Tokios informacijos nepateikė ir Pareiškėja, kurios atstovas posėdžio Komisijoje metu nurodė, kad Inspekcijos sprendimai dėl mokestinės nepriemokos perėmimo nėra šio ginčo dalykas, todėl jų pagrįstumas šioje byloje nenagrinėtinas.

Inspekcija, atlikusi Pareiškėjos PVM apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo į biudžetą teisingumo už 2025-09-01–2025-09-30 laikotarpį mokestinį patikrinimą, konstatavo, kad Pareiškėja pažeidė PVMĮ 58 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 64 straipsnio 9 dalies 1 punkto, 86 straipsnio nuostatas, nes, įsigydama iš susijusios Bendrovės nekilnojamąjį turtą, kuris iš esmės liko valdomas to paties fizinio asmens (naudos gavėjo) D. D., 2025 m. rugsėjo mėn. pirkimo PVM įtraukdama į atskaitą, žinodama (turėdama galimybę žinoti), jog Bendrovė mokėtino PVM į biudžetą nesumokės, elgėsi nesąžiningai, todėl praranda teisę į 34 364 Eur PVM atskaitą.

Teisė į PVM atskaitą atsiranda esant teisės aktuose nustatytoms sąlygoms, įtvirtintoms PVMĮ, kuriuo yra įgyvendintos 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – Direktyva 2006/112/EB) nuostatos.

Nacionaliniai teisės aktai tiesiogiai neįtvirtina sąlygų (atvejų, aplinkybių), kurioms esant apmokestinamojo asmens teisė į PVM atskaitą gali būti ribojama. Todėl apibrėžiant (nustatant) tokias sąlygas, remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 288 straipsnio 3 dalimi, būtina vadovautis Direktyvos 2006/112/EB nuostatomis, tikslais ir juos aiškinant ESTT suformuotomis taisyklėmis. Teisės į PVM atskaitą ribojimą gali pagrįsti Direktyvoje 2006/112/EB pripažintas ir ja siekiamas kovos su galimu mokesčių slėpimu, mokesčių vengimu ir piktnaudžiavimu tikslas (žr., pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2013-02-05 nutartį adm. byloje Nr. A-602-705/2013; 2013-02-25 sprendimą adm. byloje Nr. A-556-421/2013; 2013-03-19 nutartį adm. byloje Nr. A-602-371/2013; 2015-06-30 nutartį adm. byloje Nr. A-704-602/2015; 2025-06-10 nutartį adm. byloje Nr. eA-1903-442/2025 ir kt.).

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija 2013-02-05 nutartyje adm. byloje Nr. A-602-705/2013, apibendrindama ESTT praktiką, konstatavo, kad nacionalinės institucijos ir teismai turi teisę apmokestinamajam asmeniui atsisakyti suteikti teisę į PVM atskaitą, jei, atsižvelgiant į objektyvius įrodymus, nustatoma, kad: 1) sandoriai, kuriais grindžiama ši teisė, sudaryti piktnaudžiaujant arba 2) paties apmokestinamojo asmens sukčiavimas mokesčių srityje, arba 3) jei atsižvelgus į objektyvias aplinkybes, įrodoma, kad apmokestinamasis asmuo (pirkėjas) žinojo arba turėjo žinoti, jog įsigydamas prekes jis dalyvauja sandoryje, susijusiame su tiekėjo ar kito ūkio subjekto, dalyvaujančio šių tiekimų ar paslaugų grandinės pirkimo ar pardavimo sandoryje, atliktu sukčiavimu PVM srityje, net jeigu nagrinėjamas sandoris atitinka objektyvius kriterijus, kuriais grindžiamos apmokestinamojo asmens, veikiančio kaip tokio, atliekamo prekių tiekimo ir ekonominės veiklos sąvokos. Išplėstinė teisėjų kolegija akcentavo, kad pagal ESTT praktiką apmokestinamojo asmens piktnaudžiavimas, apmokestinamojo asmens sukčiavimas ir apmokestinamojo asmens dalyvavimas

sukčiavime PVM srityje yra vienas nuo kito turinio prasme besiskiriantys atvejai, savarankiškai pagrindžiantys teisės į PVM atskaitą ribojimą (žr., pvz., ESTT 2006-02-21 sprendimo byloje *Halifax* ir kt. 86 punktą; 2006-07-06 sprendimo sujungtose bylose *Axel Kittel* prieš Belgijos valstybę ir Belgijos valstybė prieš *Recolta Recycling SPRL* 56–59 punktus; 2012-06-21 sprendimo sujungtose bylose *Mahageben* ir *David* 45, 46 punktus, taip pat LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2013-02-05 nutartį adm. byloje Nr. A-602-705/2013; 2021-06-02 nutartį adm. byloje Nr. A-1301-556/2021 ir kt.).

Vien pardavimo PVM nesumokėjimo į biudžetą faktas *per se* (pats savaime) negali būti pagrindu apriboti pirkėjo teisę į PVM atskaitą. Klausimas, ar už ankstesnius arba vėlesnius atitinkamų prekių pardavimo sandorius mokėtinas PVM buvo sumokėtas valstybės išdui, neturi įtakos apmokestinamojo asmens teisei atskaityti sumokėtą pirkimo PVM. LVAT išplėstinė teisėjų kolegija minėtoje 2013-02-05 nutartyje akcentavo, kad trečiuoju minėtu atveju, kuomet nacionalinės institucijos ir teismai turi teisę apmokestinamajam asmeniui atsisakyti suteikti teisę į PVM atskaitą, yra privalu įrodyti šias sąlygas: 1) jog prekių tiekėjas ar paslaugų teikėjas sukčiavo PVM, kad prekių tiekimo ar paslaugų teikimo sandoris, iš kurio kylančią teisę į atskaitą siekiama paneigti, yra susijęs su sukčiavimu PVM, 2) jog asmuo, siekiantis pasinaudoti PVM atskaitos teise, įsigydamas prekes ir paslaugas, žinojo / turėjo žinoti apie aplinkybes, nurodytas pirmojoje sąlygoje. Žinodamas arba turėdamas žinoti, kad įsigydamas prekes ir paslaugas dalyvauja sandoryje, susijusiame su sukčiavimu PVM srityje, pirkėjas elgiasi nesąžiningai ir tampa sukčiaujančio pardavėjo bendrininku, o tai nesuderinama tiek su Lietuvos, tiek su Europos Sąjungos teise, todėl tokio asmens teisė į atskaitą gali būti paneigta. Šią teisiškai reikšmingą aplinkybę objektyviais įrodymais privalo pagrįsti mokesčių administratorius (LVAT 2025-06-10 nutartis adm. byloje Nr. eA-1903-442/2025).

LVAT savo praktikoje (pvz., 2013-02-05 nutartyje adm. byloje Nr. A-602-705/2013, 2013-02-25 sprendime adm. byloje Nr. A-556-421/2013, 2013-03-19 nutartyje adm. byloje Nr. A-602-371/2013 ir kt.) atkreipė dėmesį ir į tai, jog teisės į PVM atskaitą ribojimą gali pagrįsti Direktyvoje 2006/112/EB pripažintas ir ja siekiamas kovos su galimu mokesčių slėpimu, mokesčių vengimu ir piktnaudžiavimu tikslas. Kaip vienas iš teisės į PVM atskaitos ribojimą pagrindų yra laikomas mokesčio mokėtojo nesąžiningumas. Sąžiningumo koncepciją ESTT įtvirtino sprendime, priimtame sujungtose bylose *Axel Kittel* ir *Recolta Recycling* (C-439/04 ir C-440/04), kuriame jis sprendė, jog mokesčių mokėtojui, kuris nežino, kad dalyvauja mokesčių sukčiavime, ir kuris, elgdamasis rūpestingai, negali to žinoti, negali būti ribojama teisė į atskaitą, tik todėl, kad paaiškėjo tiekėjo nesąžiningumas. Sąžiningumo koncepcija ESTT praktikoje toliau plėtotą, pvz., 2012-12-06 sprendime byloje *Bonik*, C-285/11, 2012-06-21 sprendime sujungtose bylose *Mahagében* ir *David*, C-80/11 ir C-142/11. Pažymėtina, kad apmokestinamasis asmuo, kuris žinojo arba turėjo žinoti, kad, įsigydamas prekes, jis dalyvavo su sukčiavimu PVM srityje susijusiame sandoryje, siekiant taikyti Direktyvą 2006/112/EB, turi būti laikomas sukčiaujant dalyvaujančiu asmeniu, neatsižvelgiant į tai, ar perparduodamas šias prekes arba panaudodamas paslaugas savo apmokestinamiesiems pardavimo sandoriams jis gauna naudos (2012-12-06 sprendimas byloje *Bonik* C-285/11).

LVAT ne kartą yra akcentavęs, jog aplinkybę, kad apmokestinamasis asmuo, siekiantis pasinaudoti teise į atskaitą, žino / turi žinoti, kad dalyvauja sandoryje, susijusiame su sukčiavimu PVM, objektyviais įrodymais privalo pagrįsti mokesčių administratorius. Ji gali būti konstatuota tik objektyviai įvertinus realų nagrinėjamų sandorių pobūdį, jų prasmę, turinį ir paskirtį; sudarymo priežastis ir ekonominį kontekstą; taip pat pirkėjo ir pardavėjo veiksmus, turimus skolinius įsipareigojimus tiek sandorių metu, tiek iki ir po jų sudarymo; atsiskaitymo už sandorius formas; tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų pobūdį; teisinius, ekonominius, asmeninius sandoriuose dalyvaujančių subjektų ryšius ir pan. (LVAT 2013-02-05 nutartis

adm. byloje Nr. A-602-705/2013, 2013-02-11 nutartis adm. byloje Nr. A-602-133/2013, 2016-07-04 nutartis adm. byloje Nr. eA-601-602/2016, 2021-09-22 nutartis adm. byloje Nr. eA-2621-575/2021 ir kt.).

Sukčiavimo sąvoka nėra apibrėžta nei PVMĮ, nei Direktyvoje 2006/112/EB. Pagal LVAT, „sukčiavimo PVM“ sąvokos ESTT taip pat nėra apibrėžęs (žr. 2013-02-11 nutartį adm. byloje Nr. A-602-133/2013). Tačiau LVAT teisėjų kolegija pabrėžė, kad dėl galimų „sukčiavimo PVM“ atvejų įvairovės jis („sukčiavimas PVM“) gali būti konstatuotas tik kiekvienu konkrečiu atveju ištyrus ir įvertinus visas nustatytas aplinkybes bei turimus įrodymus. Pavyzdžiui, vienoje iš bylų LVAT paaiškino, kokiomis konkrečiomis aplinkybėmis gali būti atskleistas sukčiavimas, t. y. sąmoningas vengimas iš sandorių kylančios mokestinės prievolės, vykdymo atidėliojimas ir pan. Tikslinga veikla siekiant išvengti su PVM susijusių prievolių, kas, teisėjų kolegijos nuomone, patenka į sukčiavimo sąvoką PVM prasme (2013-02-11 nutartis adm. byloje Nr. A-602-133/2013). Kitoje byloje LVAT paaiškino, kad prie sukčiavimą pagrindžiančių aplinkybių priskirtina tai, kad asmuo pirmenybę teikė ne mokesčių, taip pat PVM, sumokėjimui į biudžetą, bet kitoms prievolėms įvykdyti, taip pat panašios situacijos, pvz., „tiekėja ginčo laikotarpiu atsiskaitydama su kitais kreditoriais (pvz., sudarydama pirkimo–pardavimo sutartis ir iš šių sutarčių atsiradusias pinigines prievoles dengdama tarpusavio įsipareigojimų įskaitymo būdu), iš esmės vengė prievolių valstybei“. Tokia veikla LVAT buvo įvertinta kaip tikslinga veikla, siekiant išvengti su PVM susijusių prievolių „teisėjų kolegijos nuomone, laikytina sukčiavimu PVM minėtos Teisingumo Teismo praktikos prasme“ (žr. LVAT 2016-07-04 nutartį adm. byloje Nr. eA-601-602/2016). LVAT 2017-03-20 nutartyje adm. byloje Nr. A-389-556/2017 pabrėžė, kad „esantys duomenys leidžia daryti išvadą, kad pareiškėjas (...) žinojo (turėjo žinoti) apie UAB (...) nemokumą. UAB (...) (Komisijos patikslinimas – sandorįje tiekėjas) ginčo sandorių metu jau turėjo mokestinių nepriemokų, kurios vėliau didėjo“.

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą paminėto teisinio reglamentavimo ir jį aiškinančios ESTT bei LVAT praktikos kontekste, daro išvadą, jog mokesčių administratoriaus nustatytų faktinių aplinkybių visuma leidžia konstatuoti Bendrovės sukčiavimą PVM srityje, t. y. tikslingą siekį išvengti mokestinės prievolės įvykdymo – ginčo pardavimo PVM sumokėjimo į valstybės biudžetą, ir Pareiškėjos žinojimą (galėjamą žinoti) apie Bendrovės sukčiavimą.

Byloje nustatyta ir ginčo dėl šių faktinių aplinkybių nėra, kad Pareiškėja ir Bendrovė laikomos susijusiais asmenimis pagal PVMĮ 2 straipsnio 31 dalies 16 punktą, nes D. D. ginčo laikotarpiu valdė 100 proc. Pareiškėjos ir Bendrovės akcijų, buvo abiejų įmonių vadovas bei „Mano VMI“ atstovas.

Nustatyta, kad Pareiškėjos ir Bendrovės deklaruotos veiklos yra analogiškos – pastatų remontas ir renovacija (EVRK kodas 41.00.20) ir naujų pastatų statyba (EVRK kodas 41.00.10). Mokesčių administratorius nustatė, kad tikrintu laikotarpiu tiek pas Pareiškėją, tiek Bendrovėje buvo įdarbintas vienas darbuotojas – D. D. Remiantis viešai skelbiamais duomenimis⁴, pas Pareiškėją nuo 2024-05-08 yra vienas apdraustasis darbuotojas, Bendrovėje nuo 2021-05-07 buvo taip pat vienas apdraustasis darbuotojas. Viešai skelbiamais duomenimis⁵, Vilniaus apygardos teismo 2026-06-23 nutartimi civ. byloje Nr. eB2-2271-614/2026 Bendrovei iškelta bankroto byla (nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo data – 2026-07-02).

Bylos duomenimis, ginčo 2025-09-05 nekilnojamojo turto pardavimo sandorio metu Bendrovė nebuvo įregistruota PVM mokėtoja (iš PVM mokėtojų registro buvo išregistruota nuo 2025-06-11, pakartotinai įregistruota nuo 2025-11-06), tačiau išrašė 2025-09-05 PVM sąskaitą faktūrą Nr. (duomenys neskelbtini)-003 ir nuo sandorio vertės apskaičiavo mokėtiną PVM, kurį deklaravo Pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju neįregistruoto asmens mokėtino

⁴(duomenys neskelbtini)

⁵(duomenys neskelbtini)

PVM apyskaitoje (forma FR0608) už 2025 m. rugsėjo mėn., bet į valstybės biudžetą nesumokėjo. Bendrovė teikė mokesčių administratoriui prašymus (2025-10-30 ir 2025-12-01) duoti sutikimą Pareiškėjai perimti 34 364 Eur PVM mokestinę nepriemoką, tačiau Inspekcija sprendimais dėl mokestinės nepriemokos perėmimo (2025-11-28 Nr. (23.21-08 E) 324-37572 ir 2025-12-17 Nr. (23.21-08 E) 324-39214) Bendrovės prašymų netenkinė. Byloje nustatyta, kad Bendrovės PVM nepriemoka 2026-05-21 sudarė 110 451,05 Eur, iš jų: 2025-09-25 – 2 777 Eur PVM už 2025 m. rugpjūčio mėn., 2025-10-27 – 102 696,92 Eur PVM už 2025 m. rugsėjo mėn., 4 977,13 Eur PVM delspinigiai.

Byloje nustatyta, kad Pareiškėja už 2025-09-05 įsigytą nekilnojamąjį turtą (žemės sklypus, gyvenamąjį namą) Bendrovei pervedė 198 000 Eur, iš kurių 184 000 Eur ji gavo iš D. D. Mokesčių administratorius nustatė, kad pradinis lėšų šaltinis, nuo kurio prasidėjo pinigų pervedimo grandinė: Bendrovė → D. D → Pareiškėja → Bendrovė, buvo Bendrovei 2025-08-18–2025-09-18 laikotarpiu E. E. (D. D. dukros), Pareiškėjos ir fizinio asmens pervestos lėšos už iš Bendrovės įsigytą nekilnojamąjį turtą. Bendrovė, gavusi šias lėšas, tomis pačiomis dienomis jas pervesdavo D. D., kuris pervesdavo Pareiškėjai, o Pareiškėja – Bendrovei (Patikrinimo akto 2 lentelė).

Bendrovė, gavusi pinigines lėšas už nekilnojamojo turto pardavimą, pažeisdama CK 6.930¹ straipsnyje nustatytą atsiskaitymo grynaisiais ir negrynaisiais pinigais eiliškumą, prioritetą teikė atsiskaitymams su susijusiu asmeniu D. D. bei kredito įsipareigojimams dengti, o ne mokestinėms prievolėms valstybės biudžetui vykdyti. LVAT šiuo aspektu yra pažymėjęs, kad „veikla, kuria sąmoningai pažeidžiami įstatymai, nėra įprasta verslo praktika. Vertinant aplinkybių visumą, darytina išvada, kad nesilaikymas Civilinio kodekso 6.930¹ straipsnyje nustatyto atsiskaitymų grynaisiais ir negrynaisiais pinigais eiliškumo šioje byloje kitų įrodymų kontekste patvirtina dalyvavimą PVM sukčiavime“ (žr., pvz., 2021-02-03 nutartį adm. byloje Nr. eA-365-575/2021).

Taigi, paminėtos aplinkybės, taip pat tai, kad Pareiškėjos (ir Bendrovės) vadovas, kuris pagal Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo nuostatas atsakingas už įmonės veiklą, jos apskaitos organizavimą, asmuo, kuris iš esmės vienintelis turėjo prieigą prie Pareiškėjos ir Bendrovės finansų ir priimdavo sprendimus, susijusius su piniginių lėšų panaudojimu, neabejotinai žinojo Bendrovės finansinę situaciją bei tai, jog Bendrovė po 2025 m. rugsėjo mėn. nekilnojamojo turto pardavimo Pareiškėjai ir kitiems asmenims nekilnojamojo turto nebeturi, todėl mokesčių administratorius neturės galimybės išieškoti įsiskolinimą iš turto, suponuoją tvirtinimą, kad Bendrovės veikla šiuo konkrečiu atveju vertintina kaip tikslinga veikla siekiant išvengti su PVM susijusių prievolių, kas, atsižvelgiant į LVAT pateiktą sukčiavimo PVM srityje sąvokos išaiškinimą, laikytina sukčiavimu PVM minėtos ESTT praktikos prasme. Akcentuotina, kad Bendrovės vengimas atsiskaityti su valstybės biudžetu nebuvo susijęs su jos nemokumu ir / ar finansiniais sunkumais – Bendrovė disponavo Pareiškėjos bei fizinių asmenų jai pervestomis piniginėmis lėšomis, tačiau PVM prievolių nevykdė.

Komisija pažymi, kad LVAT praktikoje (2019-03-20 nutartis adm. byloje Nr. A-521-442/2019) pripažįstama, jog ryšių per susijusius asmenis (vadovus, akcininkus, direktorius) buvimas gali patvirtinti tai, kad mokesčių mokėtojas žinojo ar turėjo žinoti apie tai, kad kontrahentas, nemokėdamas PVM į biudžetą, sukčiauja PVM srityje. Ši esminė aplinkybė, kad, kaip jau minėta, Pareiškėja ir Bendrovė yra susijusios per Pareiškėjos ir Bendrovės akcininką, vadovą bei „Mano VMI“ atstovą D. D., neabejotinai patvirtina Pareiškėjos žinojimą apie Bendrovės sukčiavimą PVM srityje, nagrinėjamu atveju – ir pačios Pareiškėjos dalyvavimą sukčiavime.

Pareiškėjos atstovas posėdžio Komisijoje metu teigė, kad Bendrovė nesėkmingai pardavinėjo Pareiškėjai ginčo nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sandoriu perleistą

turtą, tačiau jokių objektyvių duomenų šiam teiginiui pagrįsti į bylą nepateikė. Kaip minėta, ginčo nekilnojamojo turto perleidimo Pareiškėjai metu, tiek Bendrovėje, tiek pas Pareiškėją buvo įdarbintas vienas darbuotojas – D. D., kuris ir sprendė visus klausimus, susijusius su ginčo nekilnojamojo turto. Todėl sutiktina su Inspekcijos išvada, kad šio nekilnojamojo turto pirkimo–pardavimo sandoris tarp Pareiškėjos ir Bendrovės, be kita ko, nustačius piniginių lėšų Pareiškėjos atsiskaitymui su Bendrove judėjimo grandinę, neatitiko ekonominės logikos.

ESTT yra pažymėjęs, kad nacionaliniai teismai ir institucijos turi neleisti pasinaudoti teise į atskaitą, jei atsižvelgiant į objektyvius įrodymus nustatyta, kad šia teise naudojama sukčiaujant ar piktnaudžiaujant. Vis dėlto, kadangi neleidimas pasinaudoti teise į atskaitą yra mokesčių neutralumo principo taikymo išimtis, mokesčių institucijos turi surinkti pakankamai objektyvių įrodymų, kad apmokestinamasis asmuo sukčiavo ar piktnaudžiavo teise arba žinojo ar turėjo žinoti, jog sandoris, kuriuo grindžiama teisė į atskaitą, buvo susijęs su sukčiavimu (žr., pvz., 2022-09-15 sprendimą byloje C-227/21).

Pagal MAJ 67 straipsnio 1 dalį, mokesčių administratorius privalo pagrįsti jo mokesčių mokėtojų apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas. Vadinas, mokestinio ginčo byloje, visų pirma, mokesčių administratorius turi surinkti bei teikti atitinkamus įrodymus dėl mokesčių apskaičiavimo mokesčių mokėtojui. Kita vertus, mokesčių mokėtojui, siekiant paneigti apskaičiuotas sumas bei nugincyti mokesčių administratoriaus sprendimą, nepakanka apsiriboti vien tik paaiškinimų ir kontrargumentų teikimu, negrindžiant jų konkrečiais įrodymais. Pagal MAJ 67 straipsnio 2 dalį, mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su mokesčių administratoriaus apskaičiuotomis konkrečiomis mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pagrįsti, kodėl jos yra neteisingos. Mokesčių mokėtojas turėtų pateikti tokius įrodymus, kurie suponuotų priešingą išvadą nei daro mokesčių administratorius (žr., pvz., LVAT 2013-01-29 nutartis adm. byloje Nr. A-556-622/2013; 2014-06-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1379/2014, 2021-05-26 nutartis adm. byloje Nr. eA-1390-438/2021 ir kt.).

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą, Pareiškėjos skunde ir Pareiškėjos atstovo Komisijos posėdyje išdėstytus argumentus, daro išvadą, jog nėra pagrindo konstatuoti, kad mokesčių administratorius, atlikdamas mokestinį patikrinimą, nevisapusiškai išnagrinėjo visas šiam mokestiniam ginčui reikšmingas aplinkybes ir neištyrė surinktų įrodymų, dėl ko šiame mokestiniame ginče galėjo būti pažeistos teisės normos ir principai. Todėl nagrinėjamu atveju mokesčių administratorius MAJ 67 straipsnio 1 dalies, taip pat ESTT praktikos reikalavimus įvykdė tinkamai. Komisijos vertinimu, Inspekcija įrodė Pareiškėjos nesąžiningumą, t. y. kad Pareiškėja žinojo ar turėjo galimybę žinoti, jog sudarytas ginčo sandoris yra sukčiavimo PVM srityje atvejis, ir pagrįstai apribojo jos teisę į ginčo PVM atskaitą.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2026-06-11 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222 Mr) FR0682-139.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių

paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė